

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتبار بخشی

نام واحد : تمامی بخش های بیمارستان

عنوان خط مشی : اخذ رضایت آگاهانه

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۲	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۱ از ۳	WRD-PR-02/B

❖ **دامنه کاربرد و مخاطبین :** پزشکان عمومی ، متخصص ، پرستاران ، پرسنل اتاق های عمل و سایر کادر درمانی انجام دهنده پروسیجر، پرسنل و پزشکان واحدهای پاراکلینیکی

❖ تعریف :

رضایت آگاهانه بیمار:

عبارت است از توافق آزادانه (و ابطال پذیر) فرد واجد صلاحیت (بیمار) مبنی بر مشارکت در تصمیم گیری درمانی (یا تحقیقاتی) به دنبال آگاهی از ماهیت ، هدف و الزامات آن با اعتقاد به تأثیر این مشارکت در انتخاب مؤثرترین و مفیدترین روش درمانی . رضایت یعنی موافقت با چیزی ، و قبل از اینکه یک پزشک یا پرستار ، بیمار را معاینه یا درمان نماید ، باید رضایت وی را جلب کند . به عبارت دیگر رضایت از نظر لغوی به معنی اعلام قبولی و خشنودی از انجام کار است .

پروسیجر :

هر اقدام درمانی که جهت دسترسی به بهبود بیمار است و دارای فواید، خطرات و معایبی می باشد.

مواردی که لازم است افراد استفاده کننده از این خط مشی مد نظر قرار دهند :

رضایت و برائت :

این مقوله از دوجنبه " رضایت " و برائت "تشکیل شده است . در کشور ما پزشکان بیشتر به گرفتن رضایت بسنده می کنند و در نتیجه دچار مشکلاتی که ناشی از عدم گرفتن " برائت " است می شوند. زیرا گرفتن رضایت ممکن است مسئولیت کیفی را منتفی سازد ولی اگر برائت حاصل نشود می تواند منجر به بروز مسئولیت مدنی شود.

تعریف رضایت :

عبارت است از کسب اجازه از بیمار یا اولیاء یا سرپرستان یا نمایندگان قانونی وی در جهت درمان بیماری او اعم از درمان طبی یا جراحی و ...

تعریف برائت :

آگاهی دادن به بیمار یا اولیاء یا سرپرستان یا نمایندگان قانونی بیمار نسبت به نوع بیماری و تبری جستن از خطرات و عوارض احتمالی آن .

❖ **هدف :** دستیابی به رعایت حقوق بیماران و همکاری و تعامل ایشان در راستای حفظ ایمنی بیمار

❖ **خط مشی :**

بیمارستان به منظور رعایت حقوق بیماران از اخذ آگاهانه رضایت از بیماران جهت انجام امور درمانی و کسب اطمینان حاصل می نماید.

❖ **روش اجرایی :**

- ۱- کمیته ایمنی بیمار با همکاری پزشک قانونی و با نظارت مسئول بیمارستان خط مشی را تدوین و در اختیار تمامی مسئولین کادر درمانی و مسئول امور پزشکان قرار می دهد .
- ۲- مسئولین واحدهای درمانی خط مشی را به اطلاع زیر مجموعه واحد خود می رسانند.
- ۳- معاون اجرایی و معاون آموزشی خط مشی را در اختیار تمامی پزشکان عمومی و متخصص قرار می دهد .
- ۴- مسئول واحد در صورت عدم اجرای خط مشی مراتب را به معاون اجرایی و کارشناس ایمنی بیمار به صورت مکتوب اعلام می نماید.
- ۵- پرستار بیمار اطلاعات پرستاری و مراقبت های لازم را به بیمار آموزش داده و تمامی موارد را در پرونده بیمار ثبت می نماید..

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتباربخشی

نام واحد : تمامی بخش های بیمارستان

عنوان خط مشی : اخذ رضایت آگاهانه

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۲	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۲ از ۳	WRD-PR-02/B

۶- پرستار یا کارشناس مربوطه فرم اخذ رضایت پروسیجر حیاتی را در اختیار بیمار قرار دهد و پس از توضیحات پزشک و مراقبت های پرستاری توسط پرستار از بیمار امضاء گرفته و در پرونده بیمار مستند می شود. همراه بیمار (در صورت حضور) بعنوان شاهد و پزشک بیمار نیز می بایستی اخذ رضایت آگاهانه را در فرم مربوطه تایید می نماید. (فرم اخذ رضایت آگاهانه پروسیجر حیاتی تکمیل می گردد و در پرونده بیمار قرار می گیرد.)

۷- پرسنل درمانی با ایجاد یک ارتباط مناسب با بیمار اعتماد متقابل ایجاد کرده و قبل از امضاء فرم رضایت پزشک و پرستار بیمار را در جریان مزایا، هدف، خطرات و روش های جایگزین قرار می دهند .

توجه : اگر به بیمار اطلاعات کافی داده نشود علیرغم امضاء فرم رضایت مندی این اخذ رضایت ارزشی ندارد.

۸- پرسنل درمانی به تمامی سوالات بیمار با زبانی ساده و به دور از به کار بردن اصطلاحات پزشکی پاسخ می دهند.

۹- پرسنل درمانی خواسته های حاضر و گذشته بیمار مورد توجه قرار می دهند.

۱۰- پرسنل درمانی با بیمار در مورد روند بهبودی، شرایط حال و خواسته های گذشته بیمار در مورد درمان و پیشرفت های پزشکی صحبت می نمایند .

۱۱- پرسنل درمانی به صورت عالی به بیمار و همراهیان و وابستگانش توضیح داده می شود و ممکن است نیاز به پیشنهادهای خاص و منطقی برای بهبود باشد و هر تصمیمی به صورت مستند در گزارش بیمار آورده می شود.

۱۲- کادر درمان سطح آگاهی و اطلاعات بیمار را ارزیابی می کند که این ارزیابی شامل :
بزرگسالان، کودکان، بیماران با معلولیت ذهنی و .... می باشد.

۱۳- پرسنل درمانی در مورد اطلاعاتی که می دهند گزارش تهیه می کنند مخصوصا نکات اساسی و کلیدی را ثبت می نمایند.

توجه:

۱- ولی قانونی پدر است و در نبود وی جد پدری می باشد .در صورت فوت یا عدم امکان دسترسی به ایشان و عدم تعیین قیم ،نماینده قانونی محجور است. (اعم از صغیر یا مجنون) که از طرف مقامات صلاحیت دار قضایی در صورت نبودن ولی قهری و وصی او تعیین می شود.

۲- احراز هویت بیمار / ولی / سرپرست / نماینده قانونی و شهود بر اساس مدارک هویتی معتبر (شناسنامه ، کارت ملی ، گواهی نامه) خواهد بود و انجام آن هنگام تنظیم فرم الزامی است.

مسئول آموزش	مسئول پاسخگوی خط مشی	روش نظارت بر خط مشی	تواتر دوره های نظارت و گزارش دهی اجرای خط مشی	توضیحات
مسئول بخش	معاون درمان -مترون	راند روزانه سوپروایزر	روزانه گزارش به مترون و معاون اجرایی	-

❖ امکانات و تسهیلات مورد نیاز: -

❖ پیوست (ضمائم) و چک لیست کنترل آن : فرم رضایت نامه و برات نامه به شماره WRD-FO-50

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتبار بخشی

نام واحد : تمامی بخش های بیمارستان

عنوان خط مشی : اخذ رضایت آگاهانه

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
WRD-PR-02/B	۳ از ۳	۹۴/۴/۱	۹۳/۴/۱	۹۱/۸/۲

منابع و مراجع:

1. Gramdian university hospitals NHS trust , version 1-5, 2002-2011

۲- کتاب راهنمای ارزیابان بیمارستان های دوستدار ایمنی

۳- آشنائی با مبانی حاکمیت بالینی

تصویب کننده و ابلاغ کننده	تایید کننده	تهیه کنندگان
دکتر پیمان پترام فر (رئیس بیمارستان)	کمیته علمی مستند سازی	دکتر حسن سمیعی - معاون اجرایی و مسئول ایمنی بیمار فریده فیلی زاده-مترون معصومه حبیبی-سوپروایزر بالینی فرزانه اژدری- سوپروایزر بالینی زکيه خرمکی-مسئول حاکمیت بالینی